

KOTITYÖ JA SEN YHTEISKUNNALLISEN MERKITYS

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

tä sen takia hänen täytyy niin kovin usein, aivanpa yleisesti, lyödä se kaikista tärkein koti-työnsä, itsensä henkinen ja ruumiillinen kehitys ja lastensa ruumiillinen ja henkinen kasvatus laimin, hän saisi tilaisuuden tehdä tätä kaikista tärkeintä koti-työtään.

Sillä yksityiskoteja ei sinnekaan tarvitse poistaa, eivätkä ne luonnollisesti tulekaan poistumaan, vaikkakin suurin määrä siitä mitä vielä nykyään pidetään kotityönä ja on nykyisessä yhteiskunnassamme kotityötä, tuleekin yhteiskunnalliseksi, tai poistetaan tarpeettomana.

Suuri joukko siitä työstä, mikä oli ennen kotityötä, on jo yhteiskunnallistunut, kuten kankaiden kutominen j. n. e. Iso joukko kotityötä on parasta aikaa yhteiskunnallistumassa, kuten vaatteiden valmistus, vaatteiden pestu, valaistus, lämmitys j. n. e. Vaikkakaan ei näiden töiden omistus ja johto ole vielä yhteiskunnallista, niin kuitenkin niiden käyttö on sitä.

Suuri joukko kaupunkilaiskoteista pesettää jo pyykkinsä yleisissä pesulaitoksissa, vaikkakin osa vielä tekee tämän työn kotityönä. Ajatelkaamme nyt, että ei olisi kilpailevia pesulaitoksia, vaan yksi suuri kunnan omistama ja käyttämä pesulaitos, jossa voitaisiin pyykit pestä paljon halvemmalla kuin yksityisissä pesulaitoksissa ja halvemmalla kuin yksityisesti kotona, että jokaisen perheenäidin kannattaisi sinne pyykkinsä lähettää, niin kuinka suuri huojoisuus eikä se olisi.

Ja sitten, jos sen lisäksi ravinto laitettaisiin kunnan omistuksessa ravintoloissa, jos olisi eri ravintolat aikuisille ja eri ravintolat lapsille, niin miten suuri huojoisuus se olisi, sittenkin vaikkapa äidit tekisivät osan päivästä työtä näissä ravintoloissa. Ajatelkaa miten suuren joukon puhdistustyötä se säästäisi kotona.

Ennen valaistiin kodit kynttilöillä ja lampuilla. Nyt jo me saamme vaan panna nappulaa kotimme valaistukseksi ja maksaa sähkölaskut kuukausittain. Tässä ei ole mitään muuta enään kulettavana, kun vaan hankkia yhteiskunnallinen omistus näihin sähkövalaistuslaitoksiin ja sen kautta pienentää laskut valaistuksesta. Lämmitys voidaan koteihimme saada samalla tavalla. Se siis tekee "öljymiehen," "puumiehen" ja kolimiehen vierailut tarpeettomiksi.

Lämpimällä ilmalla sähkö pyörittää viuhkaa ja tekee ilman viileäksi ja kun ruokaa ei laiteta kotona, on jäämiekin tarpeeton. Kylmiä juomia monesta eri lajista voitaisiin laskea "kraanasta", samoin kuumat juomat.

Mutta nykyisessä yhteiskunnassamme on tällainen kotitalousjärjestys tietenkin työläisperheille yleensä aivan mahdoton. Ainoastaan osuustoiminnallisissa yhteiskunnassa, toisin sanoen so-

sialistisessa yhteiskunnassa on se mahdollinen.

Seuraavassa tulemme tekemään lyhkäisesti selvää siitä, missä suhteessa yksityiskoti on luonnollinen kehityksen ja edistyksen kehto ja siis yhteiskunnallisesti hyödyllinen ja tarpeellinen, josta syystä yksityiskoti ei koskaan tule häviämään, kuten jotkut otaksuvat.

S. J. M.

Sisko, oletko kansalainen?

New Yorkin sosialistien julkaisema lentolehtinen.

Sisko, sinä et ole välittänyt, oletko kansalainen tai ei, kun naiset eivät ole saaneet äänestää.

Jokaisen tänne tulevan naisen ja miehen valvonnassa on tulla tämän maan kansalaiseksi.

Voimme olla vakuutettuja siitä, että naiset saavat täydellisen äänioikeuden vuoden, parin ajalla.

Sinun, joka kuulu työväenluokkaan, tulee ymmärtää, että äänioikeus merkitsee paljon enemmän kuin oikeus käyttää sitä. Sinä voit ja sinun tulee käyttää ääntäsi aena sortajiamme vastaan.

Tiedäthän, että lait, joilla määrätään lyhemmat työpäivät, työläisnaisten loukkousavustukset, turvatut ja terveelliset työpaikat, alinpalkat ja äitiysvakuutukset, saadaan kun käytämme äänioikeuttamme oikein ja vallitsemme työväen edustajia lainlaatioiksi.

Kansalaisia ovat täällä syntyneet, tai joiden isät ja äidit ovat kansalaisia, kansalaisten kanssa avioliitossa olevat naiset sekä kansalaisiksi tulleet ulkomaalaiset.

Kansalaiseksi et voi tulla ennenkuin olet asunut tässä maassa viisi vuotta ja sinulla on ollut ensimmäiset paperit kaksi vuotta.

Jos naiset saavat äänioikeuden tänään, sinä, sisko et voi sitä käyttää ennenkuin kahden vuoden perästä, ellet ole kansalainen.

Älä siis viivyttelä, vaan ota ensimmäiset paperit heti. Mene ensi tilassa lähimpään oikeuslaitokseen, joka on tavallisesti joka kaupungissa ja anna kirjuriille nimesi, osoitteesi, päivämäärä milloin nougit maihin ja mistä ja milloin lähdit sekä yksi dollari, niin saat ensimmäiset paperit. Tähän ei tarvitse olla todistajaa, sinua ei tuhkita eikä tarvitse osata englanninkieltä.

Ensimmäiset paperit voi ottaa vaikka samana päivänä, kun nousee maihin.

Jos olet tullut isäsi kanssa tähän maahan ja hän on ottanut ensimmäiset paperit, ei sinun tarvitse niitä ottaa, vaan voit ottaa vain toiset paperit.

Muistakaa, että kun olette valmiit hakemaan kansalaispapereita (toisia papereita) että sosialistipuolueelta saatte kaikkea mahdollista avustusta.

New Yorkissa on joka osastolla kansalaistuttamistoimisto. New Yorkissa on oikeustalo postikonttorirakennuksessa ja Chambers kadulla on Supreme Court (yli-oikeustalo).

"MINÄ JA MUUT JA ASIAT"

Mikäli ymmärsin tällä otsikolla kirjoitettua artikkelia, oli se mielestäni hyvinkin harkitsemisen arvoinen, koska se eritoten kosketti juuri sitä, miten meidän olisi kirjoitettava sosialismista. Yleensä tiedämme sen olevan joukkoliikettä, ei joitain erityisiä yksilöitä edustaen, siis meidän olisi pyrittävä siitä kirjoittamaan joukkoliikkeenä, eikä eriytyä joko itseään tai joitain yksilöitä kehuaan.

Tästä samasta kirjoituksesta näyttää pääseen aivan toisenlaiseen valoon nimim. Julia. Hän käsittää tämän kirjoituksen tarkoituksen olevan ripittää eniten meitä vasta-alkavia, nimittäin: "kun joskus kirjoituksessamme tervehdämme toimittajaa y. m." No, se ei ole tarpeellista, sillä hänkin on vain yksi joukosta, eikä voi tehdä enempää kuin velvollisuutensa ja velvollisuudestaan tietoinen ei kaipaa erityisiä tervehdyksiä itselleen. Tässä on pala Lyydin kirjoituksesta: "Jos jokainen kirjoittaja kykenisi erottamaan asiat ja henkilöt, niin sanomalehdistö — sosialistinen — ei niin paljon sisältäisi hölyn pölyä, ja paikkakuntaantisetkin olisivat lyhempiä ja asiallisempia, joillaisia miitten tulisi olla.

Mutta sitä taitoa ei monikaan edes yritä opetella. Lehtien ja julkaisujen avustajilta sitä ei ensin voi odottaakaan, kun eivät tästä seikasta välitä lehtien toimittajinaan.

Kun toimittaja edellä höpisee enimmäkseen itsestään sekä kotiohjoistaan, niin jopa avustajakin rupeavat toisinaan ruikuttamaan kirjoituksillensa koholistettua välinpitämättömyyttä ja toisinaan kehuaan omia persoonallisia kykyjään, ja kaikki vain pääsee lehteen ilman vähintäkään kompastuskiveä."

Siis tästä ei pitäisi ottaa nokaansa ainoastaan avustajat, koska siinä ensin vaaditaan sitä kykyä toimittajilta, mutta ei olisi häitäksi, vaikka me vasta-alkavat yrittäisimme samaan suuntaan: vähemmähän olisi korjaillemista toimittajallamme.

Myöskin sekottaa Julia kaikki neuvot, yksityiset kokemukset, harha-asteleet y. m. tähän kirjoitukseen. Tällaiset asiat eivät kuulu Lyydin kirjoitukseen, eikä ole tarkotettu, eiteikö lehdissä saisi olla mitään neuvoja, kertomuksia y. m. Se on kauttaaltaan tarkotettu oppia esittämään sosialistista liikettä joukkoliikkeenä. Tässä edelleen: "Ei sosialistinen liike siitä välitä, onko jossain toimessa tämä tai tuo "minä". Jos ei siinä ole yksi, niin siinä on toinen. Tosin kylä yksi täyttää saman paikan paremmin kuin toinen, mutta ei kukaan koskaan sosialistisessa toiminnassa voi tehdä enempää kuin velvollisuutensa, ja velvollisuutensa täyttämistä ei ajatteleva ilmisen milloinkaan odota ylistystä, kaikkein vähimmin ylisteleä itseään.

Socialistisessa liikkeessä olisi pyrittävä sivuttamaan yksilöt ja näkemään vain joukot. Jokaisen sosialistiliikkeen yksilön tulisi omaksua itselleen joukko-

katsomus. Yksilöiden tulisi sulautua joukkoon sekä koettaa nähdä yhteiskunnalliset sekä muut asiat koko köyhälistön eikä yksilöiden kannalta. Pitäisi pyrkiä ulos abtaasta poroporvarillisuudesta vapaaseen ilmaan: sosialismin turtemukseen, pois pienistä persoonaluputuksista sosialismin tositteluun. Siinä on rajaton ala tutkia ja tuntea ja kunkin päivän ondet tapahtumat tuovat ajatteluun heräälle työväenluokan vain tulisi oppia punnistamaan ja käsittämään asioita sosialististen maailmankatsomuksen valossa voidakseen turvautua tiedon puuhun silloin, kun sorto ahdistaa."

Eikö tämä ole hyvää ja asiallista neuvoa. Miksi ei meille nuorille äidille, joka vasta-alkaville kirjoittajille saisi neuvoa tästä yhtä hyvin kuin neuvoa lastemme hoidossa y. m.

Tietysti emme heti pysty kaikkia neuvoja täyttämään, mutta olemmehan kehityksen alaisia, ja jos aiomme kehittyä, emme paheksu, vaikka meitä joku uskaltaa neuvota, ja sitäpaitsi on jo paljon toverittareinkin vasta-alkavissa avustajissa, jotka yrittävät kirjoella tähän suuntaan.

Ja sitäpaitsi vasta-alkavat kirjoittelevat muuhinkin sosialistisiin lehtiin ja niissä usein saksitetaan pois, missä huomataan jonkun menevän liikkeä yksilöihin, mutta silti kehoitetaan edelleen jatkamaan. Vasta-alkavina voimme paraiten kirjoittaa käyttäen joitain esimerkkeinä, mutta tulee yrittää kohdistaa kirjoituksensa tähtäämään sitä aineita, mistä on tarkoitus kirjoittaa, eikä mieltä kuvata vain esimerkkeinä.

Olga Laine.

Hyvästi, Riistojärjestelmä!

SOSIALISMI KÄYTÄNNÖSSÄ RATKAISEE PULMAN.

Oletteko hylästyneet kapitalistiseen järjestelmään? Olette puhuneet sosialismista pitkän aikaa, oletteko valmis panemaan sen käytäntöön? Jos olette valitto auttaa yhtymällä NEVADA COLONY'IHIN.

Aikaansa seuraavat sosialistit kaikkialla tässä maassa ovat yhtyneet. He todistavat maailmalle että sosialismi on käytännöllinen ja voidaan se panna käytäntöön NYT ilman valtiollista valtaa ja ovat perustaneet ensimmäisen

CO-OPERATIIVISEN TYÖSKUNNAN.

Sijottettu Lehontan laaksossa Nevadaassa, missä luonto ja "Uncle Sam" auttaa meitä, missä kuivuu, tulvat ja epäonaisuudet ovat tuntemattomat, yhteistoiminta on ratkaisemassa työläisten köyhyyttä. Korkeat elinkustannukset eivät vaikuta meihin ja eikä ole

MAAHERAA PELJÄTTÄVÄNÄ.

Tahdomme teitä nauttimaan kanssamme täydellä työllä tuloksista. The Nevada Colony on ainoa co-operatiivinen laitos tässä maassa, joka on työläisten omistama ja perustettu sosialistisilla ihanteilla.

Kirjoitukseen meille TÄNÄN saadaksenne kirjallisuutta ja jäsenyys-ehtomme. Osoite:

NEVADA COLONY,
Fallon, Nevada.

Laxine vatsanpölytys 25c
G. A. Heilberg, Astoria, Ore.